

(143) “कगे नोच्यते” (I-भ्वादि:-791.-अक. सेट्. पर. घटादि:।)

अस्यायमर्थ इति विशिष्य नोच्यते-क्रियासामान्यार्थत्वात् इत्येके ।
अनेकार्थत्वात्-इत्यन्ये । शुद्धात्-सन्नन्तात्-यङन्ताच्च, धातोरेस्य कखतिवत्
(141) रूपाणि सर्वाण्यपि ज्ञेयानि । ण्यन्तात् तु ‘कखे हसने’ (142)
इति घटादिधातुवत् ज्ञेयानि ॥

(144) “कच बन्धने” (I-भ्वादि:. 168. सक. सेट्. आत्म.)

दीप्तौ च-इति कविकल्पद्रुमे ।

काचक:-चिका, काचक:-चिका, चिकचिषक:-षिका, चाकचक:-चिका ;
कचिता-त्री, काचयिता-त्री, चिकचिषिता-त्री, चाकचिता-त्री ;
— काचयन्-न्ती, काचयिष्यन्-न्ती-ती ; —
कचमानः, काचयमानः, चिकचिषमाणः, चाकच्यमानः ;
कचिष्यमाणः, काचयिष्यमाणः, चिकचिषिष्यमाणः, चाकचिष्यमाणः ;
¹कक्-कचौ-कचः ; — — —
कचितम्-तः, काचितः-तम्, चिकचिषितः, चाकचितः-तवान् ;
²कचः^A, काचः, चिकचिषुः, चिकाचयिषुः, चाकचः ;
कचितव्यम्, काचयितव्यम्, चिकचिषितव्यम्, चाकचितव्यम् ;
कचनीयम्, काचनीयम्, चिकचिषणीयम्, चाकचनीयम् ;
³काच्यम्, काच्यम्, चिकचिष्यम्, चाकच्यम् ;
ईषत्कचः, दुष्कचः, सुकचः ; — — —
कच्यमानः, काच्यमानः, चिकचिष्यमाणः, चाकच्यमानः ;
⁴काचः, काचः, चिकचिषः, चाकचः ;
कचितुम्, काचयितुम्, चिकचिषितुम्, चाकचितुम् ;

1. ‘चोः कुः’ (8-2-30) इति कुत्वम् ।
2. कचते = बध्नाति यूनां मनांसीति कचः = स्त्रीणां केशपाशः ।
3. निष्ठायां सेट्त्वात् ‘चजोः कु—’ (7-3-52) इति न कुत्वम् ।
4. ‘हलश्च’ (3-3-121) इति संज्ञायां घञ् । ‘काचः शिक्षये मणौ नेत्ररोगमेदे मृदन्तते’ इति विश्वमेदिन्यौ ।
- A. ‘सुलोचना यत्र शचीसमप्रभा अशाश्वजुः श्वशितसौरभाः कचे ।
सकञ्चुकाः काञ्चनकाञ्चिभूषिता व्रजाङ्गना निर्मचनेन नर्मणा ॥’ धा. का. 1-23.